

А хората, както и по-напрѣдъ, вървѣха, отминаваха и никой не забѣлѣжи неговитѣ сълзи...

V.

Вечерята, когато Тодорчо разправи на леля си за бѣдствията въ тѣхното село, тя, както стоеше до кревата, се разплака съ силенъ гласъ... Въ стаята стана тѣй тъжно, че даже и лампата свѣтѣше нѣкакъ болно... Тодорчо постоя до масата и, безъ да хапне отъ вечерята, мълчеливо отиде да спи...

Леля му скоро изгаси лампата и почна да се моли... Тодорчо не спѣше; той сѣ мислѣше за нещастиего въ село... Припомни си, че и по-рано бѣ челъ за глада и му стана страшно и жално за всички: за майка му, за дѣдо му, за леля му и за самия него... Гладъ и болести... Възможно е и майка му сега да боледува... Той ще иде лѣтосъ въ село и нѣма да я намѣри въ кѣщи... Тогава ще отиде въ града за да я търси... и ще му кажатъ, че тя е умрѣла... Дълго врѣме ще плаче надъ гроба ѝ, но тя не ще да го чуе... Никога нѣма да ѝ разкаже за голѣмитѣ църкви въ Петербургъ, за трамваитѣ, за бѣлитѣ глобуси¹⁾, голѣми колкото една голѣма диня.

Ненадѣйно нова мисль го озарѣ: какво би станало, ако пише за всичко на Владимира Филиповъ? Лѣтно врѣме той прѣкарва въ тѣхното село, въ каменната си кѣща, оградена съ желѣзна решетка. Той е богатъ: кога празнува имения си день, освѣтява цѣлата си кѣща съ „глобуси“ и на всички селски дѣца раздава орѣхи и колачета... Той е добъръ човѣкъ, той печели...

Тодорчо рѣши още сега, прѣзъ нощта, да напише писмо на този господинъ, защото утрѣ рано трѣбва да тича за вѣстницитѣ. Той стана отъ леглото, дойде при масата, като се стараеше да не тропне съ боситѣ си крака, и почна да търси кибритъ... Той си имаше моливъ и се надѣваше, че ще намѣри книга;... пѣкъ пликъ и марка утрѣ ще купи...

Подиръ нѣколко минути той седна при масата и пишеше... Ржцѣтъ му треперѣха отъ студъ, но той не забѣлѣзваше това.

¹⁾ Електрическитѣ лампи.

„Всичко ще опиша... Всичко... И за чича, който умрѣ, и за това, дѣто ми е студено съ туй лошо палто, и за това, че леля сѣ плаче... И за глада, за глада... И за овнитѣ... Всичко по съвѣстъ ще напиша...“.

VI.

На другия день, като стоеше на улицата съ вѣстници, Тодорчо, прѣзъ всичкото врѣме, не забравяше, че въ джоба му се намира скжпото писмо. Отдавна той щѣше да го пусне въ пощенската кутия, ала не знаеше какъ да напише адреса. Въ село бѣха говорили, че Вл. Филиповъ живѣе зимно врѣме въ Москва и Тодорчо надписа плика така:

Въ градъ Москва.

За Господинъ

Владимиръ Филиповъ.

Но той знаеше, че това, което той написа на плика не е достатъчно, че би трѣбвало да напише още нѣщо, та тогава писмото да бжде сигурно. И за туй рѣши да попита нѣкого на улицата, по която причина сега изгледваше минувачитѣ, избираше отъ тѣхъ най-добрия, та да го запита. Край него минаваха цѣли тълпи господа, облѣчени въ балтони, офицери, съ лѣскави еполети, богаташи, напрѣскани съ различни миризми... Всички чужди, строги; всички бързатъ за нѣкждѣ и Тодорчо се боеше да заговори, не смѣеше да пристѣпи къмъ непознатъ човѣкъ.

— Какво, Иванчо?... Има ли „Нашъ Животъ“?

Момчето потрепна. Прѣдъ него стоеше онзи господинъ съ очила, който всѣки день си купуваше вѣстникъ.

— Има, ей сега!

„Него ще попитамъ“, помисли Тодорчо, като изваждаше вѣстника.

— Сега е топло, нали? — каза му господинътъ. — Пролѣтъта наближава!

— Господине, . . . искамъ да ви попитамъ нѣщо.

— Какво?

— Какъ да изпратя писмо на Владимира Филиповъ?